

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium
Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

OM:028375

Székhely: 5650 Mezőberény, Petőfi út 13-15.

Telephely(Kollégium): 5650 Mezőberény, Petőfi út 14.

Telephely (Gimnázium): 5650 Mezőberény, Petőfi út 11.

Telefon: (66)515-578

email: psg@mezobereny.hu

Hatályos 2016. szeptember 1-jétől

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

KAPCSOLÓDÁS A NEVELÉSI PROGRAMHOZ

A katolikus hitoktatás sajátos küldetésének megvalósítása közben - amely abban áll, hogy rendszeresen és kritikusan átadja a műveltséget a következő nemzedéknek a hit fényénél, neveljen a keresztény erényekből fakadó életre, kibontakoztatva a kettős szintézist a műveltség és hit között - nevelő munkájának alapja az evangéliumi tanítás továbbadása. Ennek **nagyon fontos**, de nem kizárólagos eszköze az órarendbe illesztett, módszeresen végrehajtott, **osztályozott iskolai hitoktatás, a katekézis**.

CÉLJA

A **katekézis az Egyház egyik kiemelt tevékenysége**, az embert egész életében elkísérő folyamat, amely a tanítás és nevelés által bevezeti őt a keresztény életbe, és támogatja a hit elmélyítéséhez. Megismerteti Jézus örömhírét, tanítását és életét, amint azt A Katolikus Egyház tanítja. Célja ezáltal az, hogy a Szentlélek kegyelme által elvezesse az embert Jézus Krisztus személyéhez, hogy közösségre lépjen Krisztussal és általa az Atyával.

A katekézis által közvetített üzenet segíti a keresztény fiatalot abban, hogy megtalálja a helyét a világban, annak aktív részese legyen, bemutatva, hogy Krisztus a végső értelme a történelemnek.

FELADATAI

A gimnáziumi hitoktatás **fő feladatai**, amelyek a megtérésre épülnek és folyamatos megújulásra irányulnak, a következőkben foglalhatók össze:

- a hit megismerése;
- a liturgikus nevelés;
- az erkölcsi nevelés;
- az imádságra nevelés;
- a keresztény közösségi életre nevelés;
- beavatás a missziós küldetésbe.

Kiemelt feladat az ifjúság bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Ismerje meg a keresztény értékeket, azokat a gyakorlati életben hasznosítsa.

Feladatának tekinti az Istennel való bensőséges párbeszéd megszerettetését, a szentségi életre nevelést, a szexuális nevelést, a családi életre, valamint a hivatásokra, az elkötelezett életre való felkészítést.

Kiemelt feladat továbbá hogy megalapozza, és elősegítse azt, hogy a gyermekek és a fiatalok stabil keresztény identitástudattal rendelkező felnőttként aktív, közéleti szerepet is vállaló tagjai legyenek a magyar társadalomnak.

SAJÁTOS SZEREPE

A hit- és erkölcsstan tanítása **alapvetően különbözik** a többi tantárgy oktatásától abban, hogy nem csak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az is, hogy az **egész embert Krisztus tanítványává tegye**.

Mivel a katekézis **igazi helye a család**, amelyet más keresztény közösségek is segítenek, kiváltképpen a plébánia közössége, ezért az iskolai hitoktatásnak is meg kell találnia az utat ezekhez a közösségekhez. Ugyanakkor azt is tudomásul kell venni, hogy egyre több nem keresztény család kívánja gyermekét egyházi fenntartású iskolában taníttatni, ezért az **iskola missziós terület** és az **iskolai katekézis katekumenális** jellegű. Az iskolai hitoktatás szakterületeit úgy kell megfelelő szinten oktatni, hogy abba a vallási ismeretekkel nem rendelkező tanulók is bekapcsolódhassanak, ugyanakkor a többség számára a folyamatos előremenetel is biztosított legyen. A katekézisnek **szorosan kell kapcsolódnia az egyházi évhez**, az ünnepekhez. A katekézis részei a lelkigyakorlatok, a bűnbánati liturgiák, a keresztény ifjúsági találkozók, és legfőképpen az élő kapcsolat a legszentebb áldozattal **az Eucharisziával**.

A hat osztályos gimnáziumi katekézis sajátos feladata a tanulók életkorának megfelelő motiváltságú készítés a napi imára, illetve Szentírás olvasásra, a vasárnapi szentmisén való részvételre, a gyakori szentáldozásra, rendszeres szentgyónásra, a mindennapi szeretetre, önfegyelemre, önnevelésre, a becsületes munkára és kötelességteljesítésre. A tanulóktól meg kell követelni a mindennapi életben az alapvető becsületes emberi magatartást, amit a keresztény magatartás is feltételez. Tanítványainknak többet kívánunk adni, ezért többet is követelünk tőlük. A kereszténység áldozatvállalást, kereszthordozást kíván. A hitoktatás ezért nem elégedhet meg a hitismeretek közlésével. Célja nem lehet csupán a hitismeretek átadása. Tanítványainknak nem csupán a keresztény műveltség elemeit akarjuk átadni. A hittanórák keretein belül alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel, a mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos kérdéseiket feltehessék, azokra megfelelő választ kapjanak, még akkor is, ha azok nem kapcsolódnak közvetlenül a tárgyalt tananyaghoz. A tanmenet összeállításánál figyelembe kell venni, hogy az egyházi év jelentősebb ünnepeit a korosztálynak megfelelően dolgozzuk fel.

A tanterv megadott témaköreire megállapított óraszámokat a szaktanár belátása szerint osztja fel az altémák között. Ugyancsak a szaktanár döntése, hogy az al- és nagy témákban rendelkezésre álló óraszámot milyen arányban használja fel a hagyományos ismeretközlésre a vegyesen alkalmazott anyagközlésre és értékelésre, az önállóan végeztetett tanulói munkára vagy az ismétlésre, rendszerezésre.

A hat osztályos gimnáziumi katekézis sajátos feladatai közé tartozik a **szentségek felvételére irányuló felkészülés**. Ez történhet a gyermek- és ifjúkor folyamatos vallásos nevelése közben (elsőáldozás, bérmálkozás), valamint megtérés következményeként a katekumenátus keretében (keresztelés, elsőáldozás, bérmálkozás).

II. A LELKI NEVELÉS

Az ima: A hívő ember életeleme az imádság. A hitoktatás egyik legfontosabb feladata az imádságra nevelés. Az imádságos lelkület kialakítása a hit elmélyítésének alapja, ezáltal épül és fejlődik Istennel való kapcsolatuk. Nem elég csupán tanítani, hanem hitet kell ébreszteni és nevelni a tanítás által. A megfelelő légkör kialakításával kezdjük. Odafigyelünk Istenre, Jézus tanítására és válaszolunk szavainkkal és életünkkel. Így az ima nem monológ lesz, hanem igazi párbeszéd. Ez az imádságos lelkület a liturgikus nevelés alapja. A legismertebb imádságokat a tanterv melléklete tartalmazza.

Az elmélkedésre tanítás fokozatosan, az imádkozó lelkület kialakításával együtt történik. Elolvassunk egy-egy evangéliumi részletet, történetet vagy tanítást. Csendben ráfigyelünk az Úr Jézusra. Elképzelem a jelenetet... ott vagyok... - Jézusra tekintek: milyen Ő, mit mond, mit tesz.... - Magamba tekintek: mit jelent ez nekem, milyen vagyok, miért vagyok ilyen, mit kell tennem, hogy hozzá hasonló legyek... Elképzelem a helyzetet, mit kellene tennem, mit tette Jézus... Megbeszélem vele örömeimet - bánatomat, terveimet - gondjaimat... Megfontolom tennivalóimat - jó elhatározásaimat... Segítségét kérem... Így tanítjuk meg a gyerekeket saját szavaikkal imádkozni.

Lelkivezetés: Az élet igazolja, minden gyermeknek, serdülőnek, ifjúnak szüksége van a lelkivezetőre. Csak így lehet megelőzni fiataljaink életének kisiklását. Ehhez szükséges a személyes segítség, odafigyelés tanítványaink lelki egészségére. A fiatalok bátran fordulhassanak problémáikkal nevelőikhez, akiktől segítséget remélhetnek. Lelkivezető lehet lelkileg érett pedagógus is, nemcsak pap. Formája lehet "ad hoc" jellegű, de lehet előre megbeszélte alkalom. Célja, segíteni a keresőt, elvezetni a bajban lévő Jézushoz. A fiatal tanuljon meg Isten jelenlétében élni, tanuljon meg Jézus tanítása szerint dönteni a mindennapi élet kérdéseiben. A keresztyén iskolába olyan tanulók is vannak, akiknek lelkük mélyén ott él a hivatás csírája. Rájuk is figyelniük kell, hogy ezen érdeklődésüket, elhatározásukat kívülről is segítsük, hivatástudatukat erősítsük.

III. A LITURGIKUS NEVELÉS

A szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása (II.V.Zs. Lit.Konst.). Hogy valóban így legyen, erre lelkileg is rá kell nevelnünk a gyermekeket és a fiatalokat. Úgy épüljenek be Krisztus titokzatos testébe, a keresztény közösség életébe, hogy hétköznapi életük is keresztény legyen. A lelki nevelés mellett ki kell építenünk a helyes gyakorlatokat is: keresztvetés, imádságos kéztartás, térdhajtás az Oltáriszentség előtt... Legyen igényük a vasárnap megszentelése, a liturgikus közösségbe való bekapcsolódás, azt ne tekintsek “kötelező” feladatnak. Tanuljon meg bekapcsolódni a szentmisébe, hogy ne legyen az számára terhes kötelesség. Szívesen működjenek közre: felolvasás, ének, ministrálás... Ezért fontos feladata a hitoktatónak, hittanárnak, hogy rendszeresen gyakoroltassák a templomi énekeket. A gyerekeknek legyen saját imakönyvük tanulják meg annak használatát.

Minden hitoktatás egyben liturgikus nevelés is, nemcsak abban az évfolyamban, amelynek a tárgya a liturgia. A liturgikus évet minden hitoktatónak figyelembe kell venni, még akkor is, ha a tankönyv - témájának és felépítésének logikája miatt - nem tudja a liturgikus évet figyelembe venni. A liturgikus évben több mint egyhónapos időközben változik húsvét ünnepe. Ezért lehetetlen, hogy egy-egy tankönyv pontosan illeszkedjen az adott év liturgikus naptárához, de ezt még a tanterv sem tudja megoldani. Ezért a tanár feladata, hogy az év tervezése során, a tanmenet készítésénél figyelembe vegye a liturgikus évet, és adott esetben a tanterv, illetve a tankönyv sorrendjétől eltérve tárgyalja a megfelelő anyagot.

IV. AZ ÖNNEVELÉS MEGALAPOZÁSA

Nem az a jó keresztény, aki ismeri Jézus tanítását, hanem aki Jézus tanítása szerint él, aki erre törekszik. Nem elég tudni, mi a jó, mi a rossz, hanem a jót meg is kell tenni, a rosszat pedig el kell kerülni, Jézus tanítását életre kell váltani. Ennek útja az egyre tudatosabb önnevelés.

A büntudat alapja saját gyarlóságunk felismerése. A gyermek és a fiatal lássa meg szülei, nevelői fájdalmas arcát, és ismerje fel tette és a nemtetszés közötti kapcsolatot. Próbáljon meg a környezete arcáról, kifejezéseiről, gesztusairól stb. következtetni saját cselekedeteinek hatására. Meg kell értenie, hogy tette sérti akit megbántott, és ezt csak őszinte bánattal és bocsánatkéréssel teheti jóvá. A rossz cselekedet az egész közösséget is sérti, megbontja egységét, harmóniáját, esetleg nem kívánt indulatot vált ki.

A bűnért bűnhődni kell, ami nem szükségszerűen testi fájdalom, hanem lehet lelki fájdalom is, amit sokszor még nehezebb elviselni, mint a testi fájdalmat. Ezeknek készséges vállalásával teheti jóvá vétkét.

A rosszat jóvá kell tenni nemcsak szándékkal, hanem vagy szóval, vagy cselekedettel, vagy valami más módon. Mindez vonatkozik az egész keresztény életre. A bűnnel nemcsak embertársainkat, hanem bennük Istent bántjuk meg. (Tízparancsolat) Jézus Krisztus mindezekért a bűneinkért szenvedte el a kereszthalált,

hogy jóvá tegye azokat, nekünk pedig engesztelésünkkel kell megmutatni, hogy a jóvátételben mi is részt akarunk venni. A jóvátétellel tartozunk nemcsak Isten iránt, hanem az egyházi közösség iránt is. Ezért van szükség a kiengesztelődés külső jeleire is. A szentgyónás előtt a gyerekeket és a fiatalokat készítssük arra, hogy kérjenek bocsánatot azoktól, akiket megbántottak. Ez ne csak elhangzó szó legyen, hanem párosuljon jócselekedettel, apró ajándékkal, vagy más figyelmességgel is. Mindezt elősegíti ha közös bűnbánati liturgiát tartunk.

V. A TANULÓK MUNKÁJÁNAK SEGÍTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Szükségszerű követelmény, hogy a hitoktatók a katolikus hittan tanterv alapján megfelelő jegyzetet és vázlatot készítsenek maguknak, ezért a meglévő hittankönyveket csak mint irodalmat, esetleg forrásmunkát használhatják. A gyermekek és a fiatalok kezébe csak olyan hittankönyvet adjanak segédanyagként, amelyet valóban rendszeresen használnak. Ám ebben az esetben is legyen a gyermekeknek és a fiataloknak hittanfűzetük, amelyben vezetik az egymás utáni órák sorát, megjegyezve, hogy melyik anyagrészhöz hol találnak segítséget. Így az is szükségessé válik, hogy a tanárok rövid, csak a leglényegesebbre szorítkozó anyagot fénymásolva adják a gyermekek kezébe, illetve, hogy egy-egy órára készítsenek olyan munkalapot, amelyet a gyermekek és a fiatalok magukkal vihetnek és egy kis dossziéba összegyűjthetnek.

Az oktató-nevelő munkának igen fontos feladata tanítványaink munkájának folyamatos, rendszeres ellenőrzése és értékelése. Ez többféle módon is történhet: rendszeres szóbeli feleltetéssel, kikérdezéssel, időnkénti felmérő dolgozatok íratásával, máskor tesztlapok kitöltésével, stb. A tanár és a gyermek szempontjából egyformán nélkülözhetetlen, mert ez segíti a reális önismeretet, a helyes önellenőrzés és önértékelés kialakulását.

Alapelvek:

Folyamatosan megfigyeljük, hogyan vesznek részt a tanulók a tanítás-tanulási folyamatban, milyen a figyelmük, az érdeklődésük és az aktivitásuk. Ellenőrizzük, hogy megértették-e az anyagot, hogyan vesznek részt a közösségi munkában, hogyan készítik el a házi feladatukat.

A feladatok szóbeli ellenőrzése beszélgetéssel - összefüggő feleletek - vagy írásbeli beszámolókkal történhet. Az ellenőrzésnek ezen megoldásait folyamatosan alkalmazzuk.

Az osztályozás a pedagógiai gyakorlat megszokott összetevője, mely a pedagógustól lelkiismeretes mérlegelést kíván. A hittanár komoly probléma elé kerül az értékelésnél. A tanulók tudását viszonylag könnyű értékelni, lelki előrehaladásuk azonban már semmiként nem osztályozható. A katekézis nem lehet csupán tantárgy, amit jól vagy rosszul meg lehet tanulni, hanem elsősorban életre váltandó örömhír, amit kívülről aligha lehet igazságosan megítélni. Az értékelésnél éppen ezért célszerű szöveges értékelést is alkalmazni, akár írásban, de leginkább szóban. A tanár

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

önmagának külön jelekkel jegyezze (+, -, stb) a tanulóknál év közben tapasztalt eredményeket, amelyekből azután félévkor és év végén szöveges értékelést adjon. A gyakorlat igazolja, hogy a tanulókat különböző csoportokra lehet osztani tudásuk, hozzáállásuk szerint. Ezek szerint:

Példás:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye folyamatosan kiemelkedő,
aktívan részt vesz a közösség életében,
önként és rendszeresen ministrál, felolvas,
szorgalmi feladatokat végez,
versenyeken részt vesz,
példaként állítható a közösség elé.

Jól megfelelt:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye jó, de nem kiemelkedő,
a közösség életében részt vesz.

Hit- és erkölcsstan

7. évfolyam és 9. /előkészítő/ évfolyam

A Mennyei Atya szeret minket

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óraterv

Témakörök	Óraszám
1. Isten a mi Mennyei Atyánk, aki ismeri és szereti az embereket	15
2. Isten a teremtett világban fontos szerepet szánt az embernek	16
3. Jézus az én példaképem: azt akarja, hogy testvérként éljünk itt a Földön	25
4. Keresztény környezetismeret. Bekapcsolódás az Egyház életébe.	18
	Összesen: 74 óra

1. Isten a mi Mennyei Atyánk, aki ismeri és szereti az embereket **15 óra**

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Isten szeret bennünket. Isten minden embernek a Mennyei Atyja szeretne lenni.- A kereszténység által Isten gyermekeivé válunk: megszabadulunk az áteredő bűntől. Mi a bűn?- Szentháromság: egy Isten van, aki három személy: Atya, Fiú, Szentlélek.- A Mennyei Atyával mindig beszélgethetünk. Imádság.- Angyalok: jó és bukott angyalok.- Mindenszentek, Halottak napja- Szent Miklós ünnepe	<ul style="list-style-type: none">- Isten nagyon jó, hatalmas és mindenható.- Kereszteléssel kapcsolatos ismeretek.- Mi katolikus keresztény vallásúak vagyunk.- Az isteni személyek ábrázolása.- Imádkozás: keresztvetéssel kezdjük és fejezzük be. Miatyánk, reggeli és esti imádság.- Mindnyájunknak van őrangyala.

2. Isten a teremtett világban fontos szerepet szánt az embernek 16 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Isten az egész világ teremtő Ura. Az ember a teremtés koronája.- Isten az egész emberiség Atyja.- Hazaszeretet.- Isten munkatársai vagyunk.- Bűn és bűnbánat: tökéletes és tökéletlen bánat. Isten mindig megbocsát nekünk. S nekünk is így kell tennünk az ellenünk vétkezőkkel.- Advent: bűnbánati időszak. Készülünk a Megváltó eljövetelére.- Karácsony: Jézus születése.	<ul style="list-style-type: none">- Isten meg akarja osztani velünk szeretetét.- Isten akaratát követve boldog lesz a földi életünk, és eljuthatunk a mennyei boldogságra.- Isten minden megtérő bűnösnek örül – Az elveszett bárány.- Adventi szokások.- Jézus fényt hoz a bűn sötétségében. Az Isten Fia szeretetet hozott az embereknek.

3. Jézus az én példaképem, azt akarja, hogy testvérként éljünk itt a földön

25 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A gyermek Jézus: Szüleinek (Szűz Mária és Szent József) szófogadó és engedelmes gyermeke volt.- A 12 éves Jézus.- Jézus megkeresztelkedése: Keresztelő Szent János jelentősége- Jézus csodái: kánai menyegző (még nem kívánta megmutatni isteni hatalmát).- Jézus gyógyításai: kafarnaumi százados, béna meggyógyítása.- Jézus a szeretetre tanít bennünket. Felebaráti- és ellenségszeretet: Az irgalmas samaritanus.- A szeretet parancsa. Jézus megmossa az apostolok lábát – példaadás.- Nagyböjt: bűnbánati időszak. Készülődés Jézus megváltói	<ul style="list-style-type: none">- „Aki Isten országát nem olyan szemmel nézi, mint egy gyermek, nem jut be oda.”- Jézus megkeresztelkedése után tanítani kezd. „Még nem jött el az én óráim.” (Jn 2,4)- A lélek gyógyulása segít a test gyógyulásában. „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettem benneteket, úgy szeressétek ti is egymást.” (Jn 13,34)- Tartsunk bűnbánatot! – A tékozló fiú.

művére.(Hamvazószerda, szent 40 nap.)

4. Keresztény környezetismeret. Bekapcsolódás az Egyház életébe. 8 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Nagyhét: virágvasárnap és a három szent nap történései: utolsó vacsora – Oltáriszentség megalapítása. Jézus keresztútja és kereszthalála.- Húsvét: Jézus dicsőséges feltámadása.- Az Isten Fia megváltotta az emberiséget a világ bűneitől.- A szentmisében emlékezünk meg Jézus megváltói művéről. A vasárnap ünnepnap.- Jézus munkájának folytatói az apostolok, és utódaik, a papok.- Jézus Egyházát Szent Péterre építette. Péter és utódai a pápák.- Pünkösd: a Szentlélek eljövetele.	<ul style="list-style-type: none">- A kenyér és a bor átváltoztatása Jézus testévé és vérévé.- Húsvét titkának felfedezése: Jézus a Megváltó.- Az Úr napját szenteld meg!- Az apostolok és utódaik küldetése.

Segédlet: **Biblia** (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest)
Bajtai Zsigmond: **Jézussal** (Hittankönyv az általános iskola 1. osztálya számára) – Pécs – 1995.
Jézushoz megyünk (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1998.
Margaret Hopkins: **Bibliai történetek az Újszövetségből** (Fabula Könyvkiadó, 1990.)
György Attila: **Örömhír Jézusról** – Kifestőkönyv
Verbényi István: **Ministráns ABC** – Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1999.
A Mennyei Atya szeret minket (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1977.)
Balogh Ferenc: **Templomok és ünnepek** (Szent Gellért Kiadó és Nyomda)

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

**Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv
HIT- ÉS ERKÖLCSTAN**

Agapé: **Szent születésed mily csoda** (Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft. – Szeged.1999.)

Diaképek pl.: a világ teremtése, a tékozló fiú

Szentképek

Hozsanna

Beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek: közös szentmiséken való részvétel
közös rózsafüzér imádságon való részvétel
katekumenátus
lelki nap
játékos vetélkedő
kirándulás pl.: templomlátogatás, hittanos tábor
ünnepekre készülés pl.: adventi gyertyagyújtás, nagyböjti keresztút, pásztorjáték
ministráns foglalkozás

Hit- és erkölcsstan 8.évfolyam

“Isten a saját Fia által szólt hozzánk.”

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óraterv

Témakörök	Óraszám
Bevezetés – Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete	2
1. A Jézus Krisztus születésének és rejtett életének időszaka	9
2. Jézus Krisztus személye, küldetése és tanítása Isten országáról	10
3. Jézus Krisztus közösséget teremtő tevékenysége	10
4. Jézus Krisztus csodái mint Isten országának jelei	10
5. Jézus Krisztus megváltó szenvedése, halála és feltámadása	12
6. Az egyház születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig	11
Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások	3
Év végi ismétlés, összefoglalás	7
	Összesen:74

Bevezetés – Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete

2 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Bevezetés az év munkájába, az újszövetségi szentírásismeretbe; a hittani ismeretek fontosságának és közösségi szerepének tudatosítása; a hittani ismeretek szerepe a belső értékrend kialakításában.- Az Újszövetség könyvei, műfajai (evangélium, apostoli levél, apokalipszis).- Az újszövetségi üdvtörténet fogalma .	<ul style="list-style-type: none">- Tanórai megbeszélés, a tanulók hittani ismereteinek felelevenítése.- Páros és csoportos gyűjtőmunka keretében ismerkedés a bibliai könyvekkel: a kikeresett szentírási könyvek rendszerezése műfaj és időrend szerint.- Az ismeretek megbeszélése, jegyzetelése a füzetbe.- A társadalmi érzékenység fejlesztése.- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.- Az ismeretszerzési, a rendszerezési

képesség fejlesztése.
- A szóbeli szövegek megértésének fejlesztése.

1. Jézus Krisztus születésének és rejtett életének időszaka

9 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<p>- Történeti áttekintés: Kr.e. 6/4 – Kr. u. 28/29 (Hasmoneusok, Nagy Heródes, Jézus születésének éve).</p> <p>- Irodalmi-műfaji áttekintés: gyermekésgtörténet, nemzetségtábla, születés-meghirdetés, gyermekkort bemutató epizód, midrás és hagadda, előszó.</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus születésének értelmezése Máté evangéliumában (Mt 1, 1-17; Mt 1, 18-25; Mt 2, 1-23) Jézus Krisztus születése és gyermekkora Lukács szerint (Lk 1, 26-38; Lk 2, 1-7; Lk 2, 41-52).</p>	<p>- Asszociációs előkészítés: szimbólumgyűjtés – mit jelent Jézus születése.</p> <p>- Csoportmunka: Jézus születési idejével kapcsolatos tudnivalók gyűjtése a Bibliai Lexikonból.</p> <p>- A szóbeli szövegeket megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése.</p> <p>- Tanórai beszélgetés: az ismeretek felelevenítése, kapcsolatkeresés a már ismert irodalmi műfajokkal.</p> <p>- A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerési képességének fejlesztése.</p> <p>- A Jézus gyermekkoráról szóló szövegek egyéni irányított, majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegeket saját személyes tapasztalataik alapján a mai ember életének, a család fontosságára vonatkoztatják.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: a család fontossága ma az ember életében.</p> <p>- Fogalmazás írása: Jézus gyermekkora elbeszéléseiben is megnyilvánul isteni mivolta.</p> <p>- Az erkölcsi érzék fejlesztése.</p> <p>- A pozitív gondolkodás képességének fejlesztése.</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire.</i></p>

--	--

2. Jézus Krisztus személye, küldetése és tanítása Isten országáról

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<p>- Történeti áttekintés: Kr. u. 28/29 – Kr. u. 30/33 Palesztina politikai és vallási helyzete Jézus Krisztus fellépése idején (negyedes fejedelmek, Pontius Pilatus, vallási és politikai csoportosulások; szövetségek közti irodalom, apokrif iratok, qumrani leletek).</p> <p>- Irodalmi-műfaji áttekintés: életművet bemutató epizód, megtéréstörténet stb. – nem ezek a műfajok?</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus személye (Lk 4, 16-21; Mk 1, 9-11; Jn 1, 19-34). Jézus Krisztus küldetése (Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20; Lk 15, 11-32). Jézus Krisztus tanítása Isten országáról (Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15; Mt 5, 1-12; Mt 20, 1-16).</p>	<p>- Csoportmunka: Palesztina politikai és vallási helyzetének áttekintése; a Jézus korabeli vallási csoportosulások; hagyományos irodalmi műfajok – forrás: történelmi atlasz és hittankönyv.</p> <p>- A Jézusról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Egyes szövegek feldolgozása az ún. „tanulásút” módszerrel, szövegkiegészítő, értelmező olvasással.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: boldogságot adó élmények a mai ember életében.</p> <p>- Memoriter: a nyolc boldogság.</p> <p>- A kreatív nyelvhasználat fejlesztése.</p> <p>- Az erkölcsi érzék fejlesztése.</p> <p>- A pozitív gondolkodás képességének fejlesztése.</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire.</i></p>

3. Jézus Krisztus közösséget teremtő tevékenysége

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<p>- Történeti áttekintés: Kr. u. 28/29 – Kr. u. 30/33 Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában (főtanács, főpap, papok, leviták, írástudók).</p> <p>- Irodalmi-műfaji áttekintés: neveket tartalmazó lista, tanítványi missziót bemutató epizód, katekézis, találkozás-elbeszélés.</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: A szoros értelemben vett tanítványi kör (Mk 3, 13-19; Mt 16, 13-20). A tág értelemben vett tanítványi kör (Lk 10, 1-16; Mk 9, 38-41; Lk 9, 23-27). A mindenki előtt nyitott messiási közösség (Lk 19, 1-10; Lk 7, 36-50; Mt 5, 38-48).</p>	<p>- Csoportmunka: a Jézus korabeli vallási közösség jellemzőinek összegyűjtése.</p> <p>- A Jézus tevékenységéről szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: mennyire határozza meg az embert az a közösség, amelyben él.</p> <p>- Házi gyűjtőmunka: különféle vallási csoportok jellemző szimbólumai.</p> <p>- Az értő olvasás gyakorlása.</p> <p>- <i>Testi, lelki egészség.</i></p> <p>- Az önfejlesztés és a forráskezelés képességének fejlesztése.</p>

4. Jézus Krisztus csodái mint Isten országának jelei

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a Továbblépés feltételei</i>
<p>- Bevezetés a csodaelbeszélések műfajába (a csoda külső és belső oldala).</p> <p>- Irodalmi-műfaji áttekintés: gyógyítási csodaelbeszélés, ördögűzés, ajándékozó csoda, mentő-csoda, halott-feltámasztás.</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: Ördögűzések és gyógyítási csodák – a helytállás és a szabadság új lehetősége (Lk 8, 26-39; Mk 1, 40-45; Mk 2, 1-12). Ajándékozó- és mentő-csodák – az öröm és a bizalom új lehetősége (Mk 6, 34-44; Mk 4, 35-41). Feltámasztási csodák – az új élet lehetősége (Lk 7, 11-17).</p>	<p>- Projektmunka: különleges események összegyűjtése és értelmezése; a projektmunka lépéseinek megtervezése; eredményeinek közzététele (pl. csoportújságban).</p> <p>- A Jézus csodáiról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: a legnagyobb csoda az ember életében, ha képes jóindulatúan</p>

odafordulni a másik emberhez.

5. Jézus Krisztus megváltó szenvedése, halála és feltámadása

12 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<p>- Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelemtudomány fényében (Jézus halálának ideje, a zsidó húsvét és a kovásztalan kenyér ünnepe, az utolsó vacsora ideje, Jézus feltámadása).</p> <p>-Irodalmi-műfaji áttekintés: szenvedéstörténet, feltámadási jelenés, kultikus etiológia, vitabeszéd.</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus szenvedése – a kereszt felé vezető út (Jn 10, 22-39; Lk 22, 7-20). Jézus Krisztus halála – Jézus pere és keresztre feszítése (Jn 18,28–19,16; Mt 27, 27-66). Jézus Krisztus feltámadása – feltámadási jelenések (Mk 16, 1-8; Mt 28, 1-20; Lk 24, 13-35; Jn 20, 19-29).</p>	<p>- Gyűjtőmunka: a Jézus halálára vonatkozó ismeretek összegyűjtése az interneten; az információk rendszerezése közös órai megbeszélés keretében.</p> <p>- A Jézus haláláról és feltámadásáról szóló elbeszélések egyéni irányított majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Egyes szövegek feldolgozása a hiányos szöveg kiegészítése módszerrel.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása:</p> <ul style="list-style-type: none">– az újrakezdés lehetősége– Jézus halálát és feltámadását bemutató festmények elemzése: mennyire épülnek a bibliai szimbólumokra. <p>- Az információkezelés és a kommunikáció-értékelés képességének fejlesztése.</p> <p>- Tájékozódás térben és időben: <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra.</i> <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság.</i></p>

6. Az egyház születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei</i>
<p>- Az egyház története Kr. u. 30/33-tól 100-ig (az egyház fejlődése, Saul).</p> <p>- Irodalmi-műfaji áttekintés: elragadtatási elbeszélés, apostoli igehirdetés, meghívási látomás, apokaliptikus látomás.</p> <p>- Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus mennybemenetele és az első pünkösöd – az egyház születése (ApCsel 1, 1-11; ApCsel 2, 1-36). Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig) (ApCsel 9, 1-19; ApCsel 15, 1-11; 1 Kor 12, 12-30). Az apostolok nevében tanító egyház – a Kr. u. 65-től 100-ig terjedő időszak (1 Tim 2, 1-7). A világ és az egyház jövője János jelenéseiben (Jel 12).</p>	<p>- Tanulói kiselőadás az ókeresztény egyház és Saul életéről. Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- A bibliai elbeszélések egyéni irányított majd közös hangos olvasása.</p> <p>- Egyes szövegek feldolgozása a hiányos szöveg kiegészítése módszerrel.</p> <p>- Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában.</p> <p>- Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe.</p> <p>- Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: Isten hívása minden embernek szól.</p> <p>- <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra.</i></p> <p>- Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása.</p> <p>- <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.</i></p> <p>- Az erkölcsi érzék fejlesztése.</p>

Tankönyv: **A Könyvek Könyve – Bevezetés a Biblia világába**

Szerző: Székely János

Kiadja: Szent István Társulat, Budapest

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Bibliai képeskönyv**, Corvina kiadó

Bajtai Zsigmond: „Aki hisz, üdvözü!”

Kiadja: Pécsi Püspökség

Kis bibliai atlasz

Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.

Kiadja: Kairosz - Piemme

Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv

Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: A Názáreti Jézus 1-2. rész

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában
végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata,
kiselőadás az olvasottakról,
vita, érvelés,
írásbeli feleltetés,
önálló fogalmazás írása,
témazáró dolgozatok,
projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom

Történelem

Rajz és vizuális kultúra

Ének-zene

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel.

Közös szentmiséken való részvétel. Közös rózsafüzér imádságon való részvétel.

Katekumenátus. Lelki napon való részvétel.

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

Hit-és erkölcsstan

9. /10./ évfolyam

Szentírásismeret

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Általános bevezető	11
2. A Pentateuchus	10
3. Az izraelita történetírás	9
4. A próféták és egyéb írások	10
5. Jézus élete, tanítása	13
6. Jézus kereszthalála és feltámadása	10
7. A keresztény tanítás az Újszövetség könyveiben.	11
Összesen: 74 óra	

1. Általános bevezető (Ó-és Újszövetség)

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A Biblia részei, kinyilatkoztatás, sugallmazás– Szentírásolvasás, értelmezés, a Szentírás helye a liturgiában– Szövegtanúk, fordítások– Palesztína földrajza, társadalmi, politikai, vallási viszonyok– Alapvető Szentírás műfajok, az Evangéliumok, és kialakulásuk	<ul style="list-style-type: none">– A szentírás keletkezésének, hitelességének ismerete– Az Ó- és Újszövetség írásainak környezetismerete– Eligazodás a Bibliában

2. A Pentateuchus

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az ószövetségi istenkép, a Pentateuchus forrásai- A teremtéstörténetek, bűnleírások, tanító elbeszélések- A pátriárkai mondakör- Mózes meghívása, kivonulás, Dekalógus, a zsidó jog alapjai	<ul style="list-style-type: none">- A választott nép identitásának ismerete- A Genézis alapvető tanításainak értelmezése <p>A kultúrtörténeti szempontból is jelentős perikópák ismerete</p>

3. Az izraelita történetírás

9 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- A honfoglalás és a bírák kora- A kiráyság kialakulása, Saul Dávid és Salamon uralkodása- Az ország kettészakadása- Illés és Elizeus próféták a pogány kultusz ellen.	<ul style="list-style-type: none">- Az izraelita államalapítás kezdete, kialakulása- Az izraelita történetírás forrásai, értelmezésük- A királyság és Dávid hatása a zsidóság életére

4. A próféták és egyéb írások

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A próféta intézménye, kialakulása, jelentősége- Ámosz és Ozeás az északi rész prófétái- Proto-Izaiás és Mikeás a déli rész prófétái- Jeremiás és kora- A babiloni fogság: Ezekiel, Deutero- és Tritó-Izaiás működése- A Makkabeus harcok, és Dániel könyve- Lirai és bölcsességi könyvek, zsoltárok	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb írópróféták személyének, korának, tanításának, jelentőségének ismerete- A bölcsességi irodalom gyöngyszemeinek valamint a zsoltárok az ismerete- Az apokaliptikus stílus és a patetikus történetírás értelmezése

5. Jézus élete és tanítása

13 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A gyermekségtörténet, az előhírnök, Jézus működésének kezdete- Jézus tanítása önmagáról, követőiről, erkölcsi életünkről, Isten Országáról, az értékekről- Az imádság a Szentírásban,- Jézus nem ítélni jött, hanem megmenteni. A Krisztus-esemény csodajelei	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb evangéliumi műfajok ismerete- Az alapvető krisztusi tanítások ismerete- A csodák, mint jelek értelmezése

6. Jézus kereszthalála, feltámadása

10 óra

<i>Tartalom.</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Jézus összeütközése a nép vezetőivel,- Az utolsó vacsora- Jézus pere, elítélése, kereszthalála, a Passió- a Feltámadás ténye, hite, bizonyítása- Jézus megjelenései- Pünkösöd: a Szentlélek eljövetele, az Egyház működésének kezdete	<ul style="list-style-type: none">- Jézus perének okai, következményei- A megváltó kereszthalál szimbólumrendszere- A feltámadás hitének fontossága, értelmi belátása- A Pünkösöd: kiengesztelődés Istennel, és emberekkel

7. A keresztény tanítás az újszövetség könyveiben.

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az Apostolok cselekedeteinek tanítása- Pál megtérése, élete- A páli levelek műfaja, eredete, tanítása- A katolikus levelek: a hit jócselekedetek nélkül halott- A Jelenések könyve: Isten a történelem ura!	<ul style="list-style-type: none">- Az ősegyház történetének ismerete- Pál és írásainak ismerete- A Zsidó levél és a katolikus levelek keletkezése, tanítása- A Jelenések könyvének helyes értelmezése

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 9. kötet.**
"A Biblia üzenete"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Bibliai képeskönyv**, Corvina kiadó
Kis bibliai atlasz
Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
Kiadja: Kairosz - Piemme
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: A Názáreti Jézus 3-4. rész.

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában
végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok
magyarázata,
kiselőadás az olvasottakról,
vita, érvelés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok,
projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé
formájában.

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra
Ének-zene
Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv
HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

Hit-és erkölcsstan 10. /11./ évfolyam

Erkölcsteológia

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Egyháztan	4 óra
2. A liturgika alapjai	8 óra
3. Általános erkölcsteológiai bevezető	15 óra
4. Erénytan	12 óra
5. Részletes erkölcsteológia I.	17 óra
6. Részletes erkölcsteológia II.	18 óra
Összesen: 74 óra	

1. Egyháztan

4 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház krisztusi alapítása, Jézus egyházalapító szándéka- Az Egyház mint hittitok- Az Egyház fő tulajdonságai- Az Egyház strukturáltsága- Az egyházban a laikusok és klerikusok szerepe- Krisztus egyházának fogyatkozhatatlansága és a pápai tévedhetetlenség	<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház kialakulásának és létrejöttének ismerete- Az egység a szentség a katolicitás és az apostoliság alapjainak elsajátítása- Az egyházban betöltött helyünk, szerepünk és feladatunk- A tanítóhivatal által előírt törvények és parancsok elfogadása

2. A liturgia alapjai

8 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A szentmise fő részei, az igeliturgia és az Eucharisztia liturgiája- Az egyházi év felosztása: a temporale és a sanctorale- A templom és fő részei- A szent eszközök, ruhák, könyvek- Liturgikus jelképek, szimbólumok	<ul style="list-style-type: none">- A szentmise részeinek ismerete- Az egyházi év főbb időszakainak, valamint a legjelentősebb Mária-ünnepek, szentek emléknapjainak ismerete- A liturgiához szükséges berendezések, eszközök, szimbólumok ismerete

3. Általános erkölcssteológiai bevezető

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az etika alanya és tárgya- A történelemben fellelhető erkölcsi rendszerek- Keresztény emberkép- Az emberi tett-cselekvés- Szabad akarat- A törvény- A lelkiismeret- A bűn és a megtérés	<ul style="list-style-type: none">- Az alapvető erkölcsi fogalmak ismerete- A keresztény erkölcsi értékrend kialakítása- Szabadságunk határainak megismerése- Az Ó- és Újszövetségi, valamint a természetes erkölcsi törvények- Lelkiismeretünk megnyilatkozásai- A bűn fajtái, a megtérés feltételei

4. Erénytan

12 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az isteni erények - hit, remény, szeretet- A vallásosság erénye- A sarkalatos erények- A sajátosan keresztény erények	<ul style="list-style-type: none">- Az erények alapvető jellemzői, a hit, remény, szeretet megnyilatkozásai- Vallásosságunk kifejezésének ismerete- A sarkalatos és keresztény erények életünkben

5. Részletes erkölcssteológia I.

17 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- jog és a tulajdon- Aszkézis, böjt- Az alkohol a kábítószer és egyéb élvezeti cikkek- Az ötödik parancsolat ellen elkövetett bűnök- Társas kapcsolatok, hazaszeretet, közéletiség	<ul style="list-style-type: none">- Az ember társadalomban betöltött szerepének ismerete- Testünk egészséges táplálása és a böjt jelentőségének ismerete- Az abortusz, eutanázia, háború, gyilkosság, öngyilkosság, önvédelem erkölcsi megítélése, a kérdés, egyházi álláspontjának ismerete

6. Részletes erkölcssteológia II.

18 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A nemi erkölcs korunkban, szexualitika- A házasság helyes értelmezése- Bioetika	<ul style="list-style-type: none">- A nemiség szerepének helyes értelmezése- A szexuális viselkedés megfelelő helye, és céljának ismerete- Az eugenika, a klónozás, az embereken végzett kísérletek, szervátültetések helyes erkölcsi megítélése

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 10. kötet.

"Keresztény tökéletesség útja"

Szerzők: "Champagnat Csoport"

Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv

Kiadja Szent István társulat

Video: Példák az erkölcsi élet alapvető kérdéseinek ábrázolására a médiában és a filmművészetben

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv
HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
vita, érvelés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok,
projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé
formájában.

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom

Történelem

Rajz és vizuális kultúra

Ének-zene

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Biológia

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel. Lehetőség szerint találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel, lelkipásztorokkal, pszichiáterekkel, szenvedélybetegségeket kezelő személyekkel.

Hit- és erkölcsstan 11. /12./ évfolyam

Egyháztörténelem

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Bevezetés: Az üdvtörténet	2 óra
2. A keresztény ókor	20 óra
3. A keresztény középkor	20 óra
4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás	12 óra
5. Az Egyház a felvilágosodás korában	10 óra
6. Az Egyház a XX: században	10 óra
	összesen 74 óra

1. Bevezetés: az üdvösség története

2 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház fogalma, az üdvösségtörténet– Az egyetemes történetírás és az egyháztörténelem kapcsolata– Az egyháztörténelem forrásai	<ul style="list-style-type: none">– Hogyan ismerhetjük fel a történelemben Isten akaratát

2. A keresztény ókor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A jeruzsálemi ősegyház és a pogány misszió– A keresztényüldözések oka, története– Az első századok eretnekségei– Az egyházatyák működése: apostoli atyák, apologéták, egyházatyák aranykora– A konstantini fordulat, teológiai hitviták, az első zsinatok– Remeteség, szerzetesség– Az egyházszervezet és liturgia alakulása– Rómaiság, barbárság, kereszténység	<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház indulása, terjedése, a terjedés nehézségei– Üldözés, szabadság, államvallás - előnyök, hátrányok ismerete– Az egyházatyák máig ható tevékenységének ismerete– A szerzetesség kialakulásának szükségessége, értelme– Kereszténység és antik kultúra– Az első századok alapvető hitigazságainak ismerete

3. A keresztény középkor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A karoling Európa, a kereszténység európai terjedése– A pápaság hanyatlása, megújulása, fénykora– A keleti egyházszakadás– A középkori szerzetesség, szellemi élet, egyházkormányzat, liturgia– Keresztes hadjáratok, eretnekség, inkvizíció– A nyugati egyházszakadás– A magyarság megtérése, a magyar egyház, szentek a magyarság első századaiban	<ul style="list-style-type: none">– Az európai kereszténység kialakulásának ismerete– A pápaság történetének kialakulása– Viszályok, szakadások, árnyoldalak kritikus értékelése– A középkor értékeinek ismerete– A magyarországi szentek ismerete

4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás

12 óra

Tartalom	Továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">– A középkor és az újkor világképe– A reneszánsz pápaság– Luther, Zwingli és Kálvin működése– Az anglikán egyházszakadás– A katolikus megújulás– Az újkori szerzetesrendek, a missziók– A magyarországi reformáció, megújulás, különös tekintettel Pázmány Péter tevékenységére	<ul style="list-style-type: none">– A reneszánsz szemlélet megjelenése az Egyházban– A reformáció máig tartó hatásai– A Trienti Zsinat és a katolikus megújulás jelentősége– Az újkori szerzetesrendek működése, hatása– Pázmány Péter és a magyar katolikus megújulás értékelése

5.. Az Egyház a felvilágosodás korában

10 óra

Tartalom	Továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">– Gallikanizmus, febronianizmus, janzenizmus– A felvilágosodás, a liberalizmus eszmerendszere– A francia forradalom– IX: Pius és az I. Vatikáni Zsinat– A századforduló pápái: XIII. Leó, X. Szent Pius– A XIX. század szentjei– Az ún. vallásháború, és a török alóli felszabadulás hazánkban– Jozefinizmus, terezianizmus– A magyar egyház az 1848-49-es szabadságharc és az azt követő kultúrharc korában– Padányi Biró Márton és Ranolder János élete és működése	<ul style="list-style-type: none">– A felvilágosodás máig tartó társadalmi, kulturális és vallási hatásainak ismerete– A francia forradalom egyházi vonatkozásai– Kiemelkedő pápák személyének működésének ismerete– A liberális kihívás igazi válasza: a szentek– A magyar Egyház gyötrelmei, a XVIII.-XIX. században.– Iskolánk névadójának és alapítójának ismerete

6. Az Egyház a XX: században

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A XX. század pápái: XI. Pius, XII. Pius, XXIII. János, VI: Pál, II. János-Pál– A II. Vatikáni Zsinat– Napjaink egyháza, az ökumené– A magyar Egyház a századfordulón, különös tekintettel Prohászka Ottokár működésére– A II. világháború egyházi vonatkozásai– A magyar Egyház megróbbaltatásai 1945 után. Boldog Apor Vilmos és Mindszenty József élete.	<ul style="list-style-type: none">– A század pápáinak ismerete– XII: Pius szerepe a II. világháborúban– A II. Vatikáni Zsinat és hatása– A katolikus megújulás Magyarországon a XX. század elején– A bolsevik diktatúra egyházi mártírjainak, üldözötteinek ismerete

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 11. kötet.**
"Krisztus Egyháza a történelemben"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Kis bibliai atlasz**
Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
Kiadja: Kairosz - Piemme
Stiefel Történelmi Atlasz
Stiefel Falitérkép Kiadó Kft. Bp.
Diós István: Szentek élete I-II.
Szent István kiadó
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér
Legyetek jók, ha tudtok

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv
HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
kiselőadás az olvasottakról,
vita, érvelés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok
projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé
formájában.

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra

Tanórán kívüli tevékenységek:

Lehetőség szerint a békéscsabai Páduai Szent Antal Társszékesegyházban szentmisén való részvétel.

Lehetőség szerint a szegedi Fogadalmi Templom (Dóm) megtekintése, szentmisén való részvétel. A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Múzeum és Kincsestár megtekintése.

Hit- és erkölcsstan 12. /13./ évfolyam

"Hiszem, értem, vallom"

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Vallási és vallási jelenségek	8 óra
2. A teremtő Isten	10 óra
3. Jézus, a Krisztus	11 óra
4. Szentségtani bevezetés	10 óra
5. Részletes szentségtan	15 óra
6. Mariológia, eszkatológia, az imádság teológiája	10 óra
7. Ismétlés	10 óra
	Összesen: 74 óra

1. Vallás és vallási jelenségek

8 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
- vallás, vallásosság, vallásbölcselet - a vallás kialakulása, vallástörténeti példák - a legfontosabb világvallások - a vallási élmény, a vallási tapasztalat	- a vallás, mint alapvető emberi igény ismerete - a legjelentősebb világvallások ismerete - a vallási élmény kritériumai

2. A teremtő Isten

10 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
- Kinyilatkoztatás, sugalmazás - Isten megismerhetősége, tulajdonságai - A Szentháromság misztériuma - A Szentlélek adományai, a karizmák - A teremtő és a gondviselő Istenről	- Szentírás, Szenthagyomány, tanító hivatal - Isten megismerésének útjai - Istenről alkotott alapvető fogalmaink - A Szentlélek működése az Egyházban - A teremtés, gondviselés, evolúció

3. Jézus, a Krisztus

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Krisztus történetisége, személyisége- Születése, gyermekségtörténet- Isten országának meghirdetése, a Krisztus-esemény csodajelei- Jézus halála és feltámadása- Az eredeti bűn és a megváltás- Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember	<ul style="list-style-type: none">- Krisztus történetiségének igazolása- Krisztus földi életének legfontosabb eseményei- A feltámadás bizonyossága- A megváltás misztériumának értelmezése- Az alapvető krisztológiai dogmák értelmezése

4. Szentségtani bevezetés

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Kegyelem, szabad akarat, megigazulás, érdemszerzés- Általános szentségtani bevezetés, pasztorális és egyházi utalásokkal- Az Eucharisztia, mint alapszentség, ünneplése a szentmisében- Szentelmények, áldások, körmenetek	<ul style="list-style-type: none">- A kegyelemtani alapfogalmak helyes értelmezése- A szentségek jelszerűsége, alapvető lelkipásztori szempontok ismerete- Az Eucharisztia, mint mysterium fidei- A legfontosabb szentelmények értelmezése, ismerete

5. Részletes szentségtan

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A keresztség és liturgiája, a bérmálás- A bűnbocsánat szentsége, bűnbánati liturgia- Betegség, szent kenet, halál- Az egyházi rend szentsége, néhány vitatott kérdés (cölibátus, női papság)- A házasság szentsége, felkészülés, felbonthatatlanság, a nászmise. A család fontossága	<ul style="list-style-type: none">- Az iniciációs szentségek és kiszolgáltatásuk- A testi és lelki nyomorúság gyógyító szentségei- A megszentelt életállapotok: papság, szerzetesség, család.

6. Mariológia, eszkatológia, az imádság teológiája

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Mariológiai alapismeretek, Mária-jelenések, ájtatosságok- Halál, temetés - élet a halál után- Jézus második eljövetele- Az imádság teológiája, a zsolozsma.	<ul style="list-style-type: none">- A katolikus Mária-tisztelet alapjai- Különítélet, utolsó ítélet, purgatórium, világvége- Az Egyház legfontosabb közös imádságainak, ájtatosságainak ismerete

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 12. kötet.

"Hiszem, értem, vallom"

Szerzők: "Champagnat Csoport"

Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv

Kiadja Szent István társulat

Kroll: Jézus nyomában

Kiadja a Szent István társulat

Video: Példák Isten és a Gonosz ábrázolására a médiában és a filmművészetben

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,

kiselőadás az olvasottakról,

vita, érvelés,

írásbeli feleltetés,

témazáró dolgozatok,

projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom

Történelem

Rajz és vizuális kultúra

Ének-zene

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

Hatosztályos gimnáziumi helyi tanterv HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel. Találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel, lelkipásztorokkal.

Lehetőség szerint a gyulai Mária Múzeum megtekintése.